

Дар'я Жила, здобувачка вищої освіти
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного,
Вікторія Нехай, д.е.н., професор,
професор кафедри менеджменту та публічного адміністрування
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна

МЕНЕДЖМЕНТ І ЛІДЕРСТВО У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ: НОВІ ПІДХОДИ ДЛЯ НЕСТАБІЛЬНОГО РИНКУ

Актуальність дослідження. У добу глобальної економічної нестабільності, цифровізації та швидких змін на фінансових ринках, зростає потреба у сучасних підходах до менеджменту та лідерства. Особливо це стосується біржової діяльності, яка є основою функціонування ринкової економіки. Саме ефективне управління в умовах невизначеності дозволяє не лише зберегти стабільність фінансових систем, а й забезпечити розвиток, адаптацію до нових викликів і зміцнення довіри інвесторів.

Мета дослідження: проаналізувати сучасні методи менеджменту у біржовій сфері, оцінити їхню ефективність в умовах змін та визначити роль лідерства у прийнятті стратегічних управлінських рішень.

У результаті дослідження виявлено, що сучасний менеджмент у біржовій справі трансформується під впливом глобальних викликів – цифровізації, геополітичної нестабільності, зміни ринкових парадигм та екологічних загроз. Ефективність функціонування бірж напряду залежить від здатності керівництва застосовувати адаптивні, інноваційні та стратегічно орієнтовані управлінські підходи.

Організаційно-адміністративні методи зазнають змін у бік більшої гнучкості та відповідності міжнародним стандартам. Застосовується принцип проактивного регулювання – замість реакції на кризу, менеджери формують умови для її попередження.

Аналітичні підходи активно інтегрують машинне навчання, штучний інтелект і системи прогнозування для точнішого аналізу ринку. Це дозволяє приймати рішення в режимі реального часу та знижувати вплив людського фактора. Фінансово-економічні методи удосконалюються завдяки використанню деривативів, інструментів хеджування та динамічного управління портфелем. Зростає роль стрес-тестування та управління ризиками як елементів стратегічного планування. Технологічні інновації – зокрема впровадження блокчейн-технологій, Smart Contracts та автоматизованих торговельних платформ – значно підвищують прозорість, надійність і ефективність біржових операцій. Розширюється використання Big Data для формування прогнозів і виявлення трендів. Соціально-психологічні методи управління доповнюються елементами цифрового лідерства. Ключовими стають навички емоційного інтелекту, комунікації в кризових умовах, формування довіри до інституції та підтримка ментального здоров'я персоналу.

Лідерство в умовах змін передбачає не лише здатність до стратегічного бачення, а й уміння адаптувати корпоративну культуру, впроваджувати зміни поступово, залучаючи працівників до процесу трансформації. Особливо важливою стає роль керівників як агентів змін.

Таким чином, сучасні підходи до менеджменту на біржовому ринку характеризуються інтеграцією класичних управлінських функцій із новітніми цифровими інструментами та орієнтацією на сталість, гнучкість і адаптивність. Такі підходи дозволяють забезпечити стабільність фінансової системи навіть в умовах турбулентності та невизначеності.

Висновки. Сучасні підходи до менеджменту та лідерства базуються на гнучкості, цифровізації, системності та соціальній відповідальності. Їх застосування в умовах змін дозволяє зберігати стійкість фондових ринків і формувати нову якість управління на всіх рівнях біржової інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: навч. пос. Київ : Ельга, 2021. 230 с.
2. Василенко В.О. Стратегічний менеджмент: навч. пос. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 310 с.
3. Шиллер Р. Фінансові ринки та їх механізми: навч. пос. Київ: Наш Формат, 2019. 120 с.
4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України: <https://www.nssmc.gov.ua/>
5. Статті та аналітика Bloomberg. URL: <https://www.bloomberg.com/europe>